

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DWEW-DWEW.92.1.2023.JS
Warszawa, 12 maja 2023 r.

Pani Milena Stasiak
Przewodnicząca
Polskiego Związku Logopedów

Szanowna Pani Przewodnicząca,

w odpowiedzi na opinię Polskiego Związku Logopedów, przekazaną pismem nr ZG PZL 05/IV/2023 z 19 kwietnia br, która odnosi się do bezpłatnych studiów podyplomowych w zakresie metodyki wspomagania komunikacji językowej uczniów, uprzejmie wyjaśniam.

Zlecone przez Ministerstwo Edukacji i Nauki dwusemestralne studia podyplomowe w zakresie metodyki wspomagania komunikacji językowej uczniów mają charakter doskonalący umiejętności zawodowe nauczycieli pracujących z uczniami na różnych etapach edukacyjnych.

Podczas studiów nauczyciele wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele przedmiotów, nauczyciele „wspomagający”¹, a także nauczyciele specjaliści, w tym logopedzi, psychologowie i pedagodzy szkolni, mogą rozwijać swoją wiedzę teoretyczną i metodyczną oraz umiejętności niezbędne do wspierania – podczas bieżącej pracy - procesu rozwoju językowego dzieci i młodzieży doświadczających trudności spowodowanych uszkodzeniami słuchu, opóźnieniami lub zaburzeniami rozwoju mowy.

Absolwenci studiów zdobywają wiedzę i praktyczne umiejętności w oparciu o współczesne osiągnięcia lingwistyki, glottodydaktyki i pedagogiki specjalnej. Doskonalenie zawodowe w ramach studiów obejmuje następujące aspekty pracy nauczyciela: rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych wychowanków, konstruowania indywidualnych programów, udzielania wsparcia w obrębie metodyki nauczania, organizacji pracy na lekcji oraz tworzenia środowisk sprzyjających rozwijaniu sprawności komunikacyjnych uczniów. Program studiów obejmuje więc podstawy lingwistyki edukacyjnej i psycholingwistyki rozwojowej, elementy logopedii i glottodydaktyki, metodykę diagnozowania potrzeb indywidualnych w zakresie komunikowania się, metodykę pracy dydaktycznej w grupach zróżnicowanych oraz przegląd metod wspomagających komunikowanie się językowe wskazane przy różnych indywidualnych potrzebach uczniów.

Studia te nie są studiami kwalifikacyjnymi. Ich ukończenie nie pozwala na uzyskanie kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela logopedy czy nauczyciela pedagoga

¹ Dodatkowo zatrudnianych nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej współorganizujących kształcenie integracyjne w oddziałach integracyjnych lub kształcenie uczniów niepełnosprawnych w oddziałach ogólnokształcących, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).

specjalnego, określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli².

Zlecenie opracowania programu studiów oraz ich realizacji uczelniom przez MEiN jest odpowiedzią na potrzeby i oczekiwania nauczycieli pracujących na wszystkich etapach edukacyjnych, uczących różnych przedmiotów, którzy widzą potrzebę rozwijania swoich umiejętności w zakresie bieżącej pracy z zespołem zróżnicowanym pod względem potrzeb uczniów, w tym potrzeb komunikacyjnych.

Dysponowanie przez ucznia określonymi kompetencjami i sprawnościami w zakresie komunikowania się jest jednym z kluczowych warunków satysfakcjonującego uczestnictwa w życiu społecznym, a tym samym w procesie uczenia się i wychowania. Uczeń z zaburzeniami mowy w szkole ogólnodostępnej jest w szczególności trudnej sytuacji edukacyjnej, psychologicznej i społecznej. Musi włożyć znacznie większy wysiłek niż jego rówieśnicy, aby osiągać sukcesy w nauce. Z uwagi na deficyt językowy ma trudności z nabywaniem wiedzy i radzeniem sobie w kontaktach społecznych, często doświadczając odrzucenia przez grupę rówieśniczą. W związku z dużym obciążeniem psychicznym potrzebuje szczególnego wsparcia ze strony współpracujących ze sobą nauczycieli, specjalistów i rodziców. Dla podnoszenia jakości kształcenia tych uczniów oraz udzielanego im wsparcia jest zatem konieczne rozwijanie kompetencji nauczycieli, którzy mają istotny wpływ na funkcjonowanie emocjonalne dziecka, jego motywację, postępy edukacyjne oraz funkcjonowanie społeczne w klasie i w szkole.

Dokonanie rozpoznania logopedycznego, wieńczącego procedurę diagnozowania logopedycznego, a następnie planowanie na jego podstawie terapii logopedycznej, jest wyłącznym polem działania logopedy, który ma stosowne kompetencje do oceny zaburzonych zachowań komunikacyjnych, narzędzia przystosowane do potrzeb rejestracji i opisu rozmaitych przejawów tych zachowań oraz wiedzę o metodach postępowania w danym zaburzeniu. Praca logopedy jest elementem szerszych działań związanych z kompleksową oceną potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia, która powinna prowadzić do określenia działań obejmujących całe spektrum potrzeb danego ucznia.

Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie wspierania dzieci i młodzieży z zaburzeniami komunikacji językowych podczas ich pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, nie zagraża pozycji logopedów, ale wspiera ich pracę. Dobrze przygotowany nauczyciel potrafi bowiem w praktyce realizować zalecenia wynikające z diagnozy logopedycznej, co przekłada się na efektywność terapii logopedycznej.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji i Nauki

Marzena Machałek
Sekretarz Stanu
/ - podpisano cyfrowo/

² Dz. U. z 2017 r. poz. 1575, z późn. zm.